LIBISzine

HET LIBIS MAGAZINE ▪ APRIL 2011 ▪ NUMMER 1

Lias
2 in 1

Limo
live!

LIBIS stelt u voor:
het account management team

De iPad
Wat doet hij met ons?

LIBISnet
Een netwerk in actie

VOORWOORD

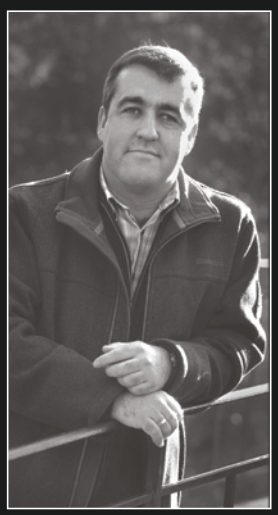

De eerste LIBISzine ligt voor u. Deze is tot stand gekomen omdat wij het belangrijk vinden u op de hoogte te houden van wat er leeft in de informatiewereld. Het is -zoals u weet- een wereld die snel evolueert. Via LIBISzine willen we u regelmatig informeren over de laatste ontwikkelingen binnen ons vakgebied. Of meningen delen die u kunnen inspireren.

In deze editie hebben we het over Limo en Lias. Twee nieuwe oplossingen waarmee wij u willen helpen het verschil te maken. We laten u kennismaken met ons team van account managers. Deze nieuwe functie hebben wij in het leven geroepen om uw noden nog beter te kunnen detecteren. Zodat onze informatieoplossingen zo volledig mogelijk beantwoorden aan wat u precies nodig heeft.

We besteden ook aandacht aan de activiteiten van de verschillende werkgroepen binnen LIBISnet, ons netwerk dat als doel heeft informatie te delen en elkaar te inspireren. Om zo te komen tot de meest kwaliteitsvolle informatie oplossingen. Net zoals dit magazine.

Ik wens u alvast veel leesplezier.

Jo Rademakers
Hoofd LIBIS

INHOUD

INFORMATIE 1

LIBIS nieuws

INSPIRATIE 2

Lias
- De geïntegreeerde archiveringsoplossing
- Jan De Maeyer en Luc Schokkaert lichten toe

INNOVATIE 6

Limo
- De kortste weg naar kwaliteitsvolle informatie
- Mel Collier aan het woord

INTERACTIE 10

De iPad: een mix van meningen

IN TEAM 12

Een kennismaking met onze account managers

LIBISnet 14

- De werkgroepen van het netwerk
- De mens achter ...

Administratief coördinator

Het LIBIS team heeft een nieuwe medewerkster: Annelies Noelmans. Ze begint deze zomer als administratief coördinator. Zij zal instaan voor de administratie en communicatie. Daarnaast zal zij de account managers en het management ondersteunen.

Voorzitter Adviesraad

De Adviesraad van LIBISnet heeft een nieuwe voorzitter: Georges De Ridder, Chef van de dienst Documentatie van de Nationale Bank van België. Sinds 2007 maakt hij deel uit van LIBISnet. In zijn nieuwe functie als voorzitter zal hij veel aandacht besteden aan het stimuleren van de dialoog.

Limo

Sinds februari 2011 is Limo, na een uitgebreide bètafase, in productie binnen de K.U.Leuven. Dit is een begin. Het doel is de inhoud en functionaliteit van deze software verder optimaliseren. U kunt Limo raadplegen via limo.libis.be.

Informatie aan Zee

Ook dit jaar neemt LIBIS deel aan de beurs 'Informatie aan Zee'. Deze gaat door op 15 en 16 september 2011 in het Kursaal Oostende.
LIBIS brengt er lezingen over de volgende onderwerpen:

- Limo (Veerle Kerstens)
- Preservatieplanning met Lias (Sam Alloing)
- Unified Resource Management (Jo Rademakers)

Unicat

Unicat, de Union Catalogue of Belgian Libraries, is gerealiseerd. Deze catalogus verzamelt de collecties van verschillende Belgische universitaire bibliotheken, de Koninklijke Bibliotheek, LIBISnet en Anet. Via www.unicat.be wordt een makkelijke uitwisseling van deze collecties mogelijk.

Lias

De geïntegreerde archiveringsoplossing

2 in 1

In oktober 2010 werd Lias gelanceerd. Lias is een integraal archiveringssysteem dat het resultaat is van een samenwerking binnen de K.U.Leuven: ICTS, KADOC, de Universiteitsbibliotheek, het Algemeen Beheer, de Faculteit Godgeleerdheid en LIBIS. Dit product kwam tot stand door de expertise van beroepsarchivarissen en ICT specialisten te combineren. Het resultaat van deze combinatie? Een pragmatisch en flexibel systeem dat LIBIS u voortaan kan aanbieden zodat u uw archieven op een eigentijdse manier kan beheren en bewaren.

Lias bestaat enerzijds uit een archiefbeheer-systeem (scopeArchiv) en anderzijds uit een digitaal depot (DigiTool). Hierdoor wordt het niet enkel mogelijk uw papieren en digitale archieven op een professionele manier te ordenen, te beschrijven, te beheren maar ook om deze veilig en duurzaam te preserveren.

Met dit systeem kunt u papieren en analoge bronnen veiligstellen voor de toekomst. Zoals u dit evenzeer kunt doen met digitale archieven en beeldmateriaal, e-books en e-periodieken. Het digitaal depot van Lias zorgt daar-enboven voor een omgeving waarin hun authenciteit gegarandeerd blijft.

Voor het archief van nu én de toekomst

Deze koppeling van een archiveringssysteem aan een digitaal depot is precies wat de hedendaagse archiveringsspecialist nodig heeft. Het aantal digitale objecten neemt steeds verder toe. Met als gevolg dat hun duurzame bewaring naar de toekomst toe steeds crucialer wordt.

Lias werkt volgens internationale standaarden. Dit is een bewuste keuze om zowel vandaag als morgen op een efficiënte manier te kunnen werken. Van Lias mag u een innovatieve aanpak voor uw archieven verwachten. Een aanpak die een duurzame toekomst van uw archieven verzekert.

Over Lias geven we het woord aan Jan De Maeyer (Directeur KADOC) en Luc Schokkaert (Lias Coördinator). Zij verduidelijken wat dit integraal archiveringssysteem zoal te bieden heeft.

'De beste keukenrobot zul je krijgen door een kok en technologie specialist samen te brengen.'

Jan De Maeyer

Wat is de functie van Lias?

JDM: Lias staat voor Leuvens Integraal Archiveringssysteem. Het is een combinatie van een archiveringssysteem en een opslagplaats. Enerzijds kun je via Lias archieven metadata toekennen zodat je deze kunt ontsluiten en toegankelijk maken. Anderzijds kun je met dit systeem je archieven op een duurzame manier in een digitaal depot bewaren.

LS: Met Lias kun je dus archiefmateriaal binnenhalen, beschrijven, beheren, bewaren, preserveren en ter beschikking stellen van de eindgebruiker.

Voor welke uitdagingen staan de archiveringsspecialisten vandaag?

JDM: Er is de groeiende roep om delicaat, analoog materiaal te digitaliseren zodat het kan bewaard worden voor de toekomst. Dit kan een film, video, prent, affiche, krant, plaat of tijdschrift zijn. Dit op zich is een aanzienlijke uitdaging. Maar er is ook de problematiek van de preservatie van gedigitaliseerd en digital born materiaal. Er is een grote nood aan een veilig, continu bewaarsysteem. Als antwoord op deze uitdagingen werd Lias in het leven geroepen.

Waarom is het behoud en beheer van digital born documenten zo'n uitdaging?

LS: Er stellen zich twee problemen. De software waarin die elektronische documenten opgeslagen werden is niet altijd meer beschikbaar. Daardoor zijn sommige documenten gewoon niet meer leesbaar. Ook de dragers stellen een probleem. Denk maar aan de vele CD's, tapes, diskettes die de laatste 20 jaren opgeslagen werden. Heel wat van dat materiaal is niet meer bruikbaar. Met als gevolg dat de geschiedenis van de laatste 20 jaar bedreigd is. Men spreekt trouwens van een 'gap in ons geheugen'. Een gap die begint in de jaren 80, bij de start van de automatisering.

JDM: Daarenboven verwachten we dat er in de toekomst minder en minder geprint zal worden. Een reden te meer dat we systemen zoals Lias nodig hebben die ervoor zorgen dat elektronisch materiaal niet enkel bewaard blijft maar ook vele jaren later nog leesbaar is. Een andere belangrijke uitdaging is de authenticiteit van deze documenten te garanderen. Neem bv. een mail. Hier moeten wij kunnen aantonen dat het wel degelijk de originele en niet de bewerkte versie is.

In welke mate beantwoordt dit systeem aan de wensen van de archivaris?

LS: Bij scopeArchiv zie je duidelijk dat zij archivarissen sterk betrokken hebben bij de ontwikkeling van hun product. Het is niet zomaar een commercieel product. Er is goed over nagedacht zodat het functionele oplossingen biedt aan de vragen van de archivaris anno 2011.

JDM: ScopeArchiv laat toe om met een boomstructuur te werken. En dat is zeer belangrijk voor een archivaris. Zo kan hij de archieven onderbrengen in verschillende lagen en zorgen voor een overzichtelijk geheel.

Op wat voor soort service kunnen klanten die op Lias intekenen rekenen?

JDM: Een organisatie die met ons in zee gaat, kan erop rekenen dat wij hun materiaal opslaan, bewaren en toegankelijk houden. Het is onze verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat deze niet verloren gaat. Wij staan ook in voor de implementatie van een duidelijk toegangsrechtensysteem.

LS: Wij maken van elk formaat dat ons aangeboden wordt een consultatie kopij. Dit is een voorzorgsmaatregel waardoor we ervoor zorgen dat het archief altijd kan blijven geraadpleegd worden.

Welke organisaties zijn gebaat met Lias?

JDM: In principe zijn dat alle instellingen die een archief hebben. Zowel voor administratieve eenheden, het maatschappelijk middenveld, banken en bedrijven is Lias een zinvol product. Lias is weliswaar geen product om administratie te organiseren. Het is wel een systeem waarmee je administratie kunt archiveren en dat archief op een duurzame manier kunt beheren.

Hoe verloopt zo'n archiveringsproces?

JDM: Een archief doorloopt verschillende fasen. De documenten waarmee je dagelijks werkt noemen we het dynamisch archief. Vanaf het moment dat deze opgeborgen worden en enkel nog als geheugensteun gebruikt worden, spreken we van een semi-statisch archief. Tel daar nog eens 10 à 20 jaren bij en je deze documenten enkel nog raadpleegt om te weten waar je organisatie vandaan komt; dan ben je in de fase van een statisch archief. Wel, Lias biedt professionele oplossingen om de fase van semi-statisch tot statisch succesvol te laten verlopen. Lias wordt inhoudelijk aangestuurd door de archivaris en technisch door een IT-specialist. De manier van werken van de archivaris is weliswaar geëvolueerd. Vroeger stond

hij met z'n stofjas tussen de archieven die hij klasseerde en verplaatste. Nu is z'n actieterrein in de eerste plaats de computer. Hij krijgt info binnen op z'n scherm. En selecteert van hieruit welke documenten hij wil bewaren en meenemen naar de geschiedenis. In se veranderen de basisregels voor de archivaris niet. Wat verandert is dat hij een instrument krijgt waarmee hij het digitale en niet-digitale archiefmateriaal beheert. Die tool is Lias.

Welke voordelen biedt Lias?
LS: Het grootste voordeel is dat je zelf geen systeem moet opzetten. Lias voldoet aan alle internationale standaarden voor het bewaren van een historisch archief. Dit maakt dat je onmiddellijk kunt instappen en het systeem kunt benutten. Je gaat m.a.w. een partnerschap aan waardoor je niet op je eentje het warm water hoeft uit te vinden én daarenboven kosten kunt delen.

Op welke manier beantwoordt Lias aan de noden van zowel de archiefvormer, de archivaris als de archiefsysteembeheerder?
JDM: Lias biedt voor de archiefvormer -dit is de organisatie of de persoon die het archief produceert- een eigentijdse oplossing om z'n archief duurzaam te bewaren. De archivaris krijgt een werkinstrument om het archief te beheren, te ontsluiten en ter beschikking te stellen. En de systeembeheerder die heeft met Lias een middel waarmee hij kan garanderen dat het archief binnen x-aantal jaren er nog altijd is.

LS: En de onderzoeker krijgt een geavanceerd werkinstrument waarmee hij op een overzichtelijke manier archieven kan raadplegen. Dit gebeurt aan de hand van gebruiksvriendelijke interfaces.

Hoe verloopt dat zoekproces van de eindgebruiker?
JDM: Stel dat je informatie over Leo Tindemans wilt opzoeken. Je tikt de naam van deze politicus in en je zal toegang krijgen tot een boek dat hij gepubliceerd heeft en zich in Aleph bevindt. Maar ook tot de brieven die hij geschreven heeft en die in scopeArchiv beschreven zijn. Of tot allerlei audiovisueel materiaal dat er over Leo Tindemans bestaat. Deze geïntegreerde zoekmethode wordt mogelijk dankzij Limo.

'Je gaat een partnerschap aan waardoor je niet op je eentje het warm water hoeft uit te vinden én daarenboven kosten kunt delen.'

Luc Schokkaert

LS: Limo kun je vergelijken met Google. Het is een rechttoe rechtaan zoeksysteem dat zowel digitale als niet-digitale bronnen gaat doorzoeken. Het staat voor een integrale aanpak waardoor de gebruiker een ruim aanbod van bronnen kan raadplegen.

Stel een organisatie is geïnteresseerd in Lias. Wat gebeurt er dan concreet?
JDM: Op dat moment zal LIBIS met deze partij gaan praten. Tijdens een aantal introductiegesprekken zullen zij onderzoeken welke de noden zijn.

LS: In een tweede fase zullen er archivarissen en andere erfgoedbeheerders bij betrokken worden. Om nog beter zicht te krijgen op de precieze noden zodat Lias op een doeltreffende manier als werkinstrument kan ingeschakeld worden. Belangrijk om weten is dat toetreden tot Lias ook inhoudt dat je betrokken wordt bij de werkgroepen. Op die manier kun je concreet meewerken aan de verdere optimalisatie van Lias.

Hoe zou u jullie samenwerking met LIBIS beschrijven?
JDM: Lias is het resultaat van een samenwerking van verschillende partijen. LIBIS heeft hierin een belangrijke bijdrage geleverd door z'n technische kennis ter beschikking te stellen. Wij -als KADOC-deden dat op onze beurt met functionele kennis. De kracht van onze samenwerking zit hem vooral in het samenbrengen van expertises. Het is dat samenspel tussen de kennis van een beroepsarchivaris en die van een ICTer dat maakt dat Lias effectief beantwoordt aan de wensen van de archivaris van vandaag. Ik vergelijk het met een keukenrobot. De beste keukenrobot zul je krijgen door een kok en technologie specialist samen te brengen. Zou je die robot enkel door een IT-specialist laten ontwikkelen, dan is de kans zeer groot dat hij rare dingen in de keuken zal doen.

Hoe ziet u Lias verder evolueren?
JDM: Lias is de toekomst. Het is de oplossing voor zowel het archief van nu als het archief van de toekomst. We kunnen er toch niet naast kijken dat digitale documenten en objecten de norm worden. Denk maar aan de elektronische belastingsaangifte via Tax-on-Web. Of aan al de elektronische communicatie via mail. De nood aan duurzame bewaring van deze digitale objecten zal enkel toenemen. Met Lias zijn we klaar voor deze evolutie. ■

Limo

De geïntegreerde informatieoplossing voor de bibliotheekgebruiker van vandaag

All in one

De voorbije jaren is er een explosie aan informatie. Ook het aantal bronnen blijft gestaag groeien. Dit maakt de zoektocht van de gebruiker naar relevante informatie er niet makkelijker op. Het komt er dan ook op aan hem via de kortste weg zo snel mogelijk naar de correcte informatie te brengen.

Met Limo biedt LIBIS een antwoord op deze uitdaging. Limo is gebaseerd op Primo, een product van Ex Libris. Typisch voor dit systeem is de Unified Resource Discovery and Delivery strategie. Dit betekent dat het zoeken (discovery) en de toegang tot de informatie (delivery) binnen dezelfde interface gebeuren.

Sinds februari 2011 is Limo volledig beschikbaar voor de K.U.Leuven. Onderzoekers en studenten kunnen in één zoekactie de verschillende bronnen van de Universiteitsbibliotheek doorzoeken. Concreet betekent dit dat zij via een trefwoord toegang krijgen tot een wereld van informatie.

Want Limo zoekt in

- de catalogus van de universiteit
- de LIBISnet catalogus
- LibriLinks (e-journals en e-books)
- LibriSource PLUS (databanken)
- de Lirias publicaties (bibliografie van de K.U.Leuven)
- Primo Central (een centrale index van publicaties uit allerlei wetenschappelijke databanken en e-tijdschriftencollecties waar de K.U.Leuven toegang toe heeft)
- ...

Op korte termijn zullen ook de Lias data opgenomen worden.

Voor de moderne gebruiker

Deze geïntegreerde aanpak sluit aan bij de noden van de moderne gebruiker. Hij heeft de gewoonte op verschillende plaatsen informatie te raadplegen. Z'n zoektocht gaat verder dan een paar boeken. Hij wil zo ruim mogelijk zoeken zodat hij uit zoveel mogelijk waardevolle info kan kiezen. Daarenboven wil hij dat dit snel gebeurt. Hij is opgegroeid met digitale media en vindt het vanzelfsprekend informatie binnen enkele seconden binnen handbereik te hebben.

Op dit soort behoeften speelt Limo in. Samengevat kun je stellen dat Limo een gebruiksvriendelijk systeem is dat de huidige Google generatie aan kwaliteitsvolle informatie helpt. Het is niet langer de collectie die centraal staat maar de gebruiker.

Over deze belangrijke evolutie stelden wij enkele vragen aan Mel Collier, Hoofdbibliothecaris van de Universiteitsbibliotheek. Z'n visie over Limo, de student, onderzoeker en bibliotheek van de toekomst vindt u in dit interview.

Welke voordelen biedt Limo?
Met Limo kunnen we meer kwaliteitsvolle informatie op een geïntegreerde en gebruiksvriendelijke manier aanbieden. We geven niet enkel toegang tot onze catalogus maar ook tot het hele arsenaal van wetenschappelijke producties van onze universiteit. Dit is Lirias, onze academische bibliografie waarin alles wat onze onderzoekers publiceren gedocumenteerd wordt. Limo maakt ook een zeer ruim aanbod van artikels uit wetenschappelijke tijdschriften beschikbaar. En geeft de gebruiker daarenboven toegang tot ons digitaal repository en archief.

Wat is het verschil tussen Limo en Primo?
Primo is de productnaam van onze leverancier, Ex Libris. Zij zijn trouwens ook de supplier van Aleph, ons bibliotheeksysteem. Limo heeft dezelfde functionaliteiten als Primo. Het verschil zit hem in de eerste letter. 'L' staat voor Leuven en geeft aan dat het onze toepassing van Primo is.

Wat kan deze integrale aanpak voor de openbare bibliotheek betekenen?
De geïntegreerde zoekmethode van Limo is een pluspunt zowel voor de gebruiker van de openbare als van de academische bibliotheek. Limo helpt hem in beide gevallen om een veelvoud van bronnen op een gebruiksvriendelijke manier te raadplegen. Als bibliotheek bepaal je tot welke inhoud je je gebruiker toegang wilt geven. Limo maakt het mogelijk dat deze mix van publieke en private bronnen op een overzichtelijke manier aangeboden wordt. Een openbare bibliotheek kan op die manier nog beter inspelen op de noden van haar gebruikers. Op basis van één trefwoord ziet hij welke boeken, kranten, tijdschriften, artikels, e-books of audiovisueel materiaal er rond dit thema ter beschikking zijn.

'Het spectrum van de student wordt steeds breder. Deze bredere kijk zie je trouwens mooi gereflecteerd in de integrale aanpak van Limo.'

Op welke manier is de academische bibliotheek de laatste jaren veranderd?
De onderzoeker bevindt zich vandaag in een digitaal landschap. Wil hij publiceren, dan zal hij dit via digitale media moeten doen. Deze evolutie manifesteert zich het sterkst binnen de biomedische wetenschappen en wetenschap en technologie. Deze onderzoekers komen in principe niet meer naar de bibliotheek. Zij lezen en publiceren elektronisch. Recent hebben onze academici besloten om enkel nog e-tijdschriften aan te bieden in de campusbibliotheken van deze disciplines. Papieren tijdschriften gaan steeds meer tot het verleden behoren. Binnen de humane wetenschappen gaat dit proces minder snel. Boeken blijven hier een belangrijke rol spelen.

Hoe verklaart u dit verschil?
Dit heeft te maken met een andere soort werkwijze. Maar ook met het feit dat de markt van boeken niet zo snel veranderd is als die van de tijdschriften. Het business model van een tijdschrift versus een e-tijdschrift is in se niet veranderd. Het blijft een abonnement. Maar de evolutie van een fysisch boek dat je in de hand hebt naar een e-book, daar komt heel wat meer bij kijken. Je moet het e-book downloaden op je eigen toestel. Er wordt ook een ander betalingsmodel voor gehanteerd. Je hebt hier te maken met een ander business model waardoor het digitaliseringsproces niet zo snel verloopt.

En de student. Hoe is die geëvolueerd?
De technologie geeft de student toegang tot een wereld van informatie. Tien jaar geleden was dit helemaal niet het geval. Hun aanbod van informatie is gigantisch toegenomen. Dit biedt voordelen maar er zijn ook valkuilen. Zo mogen ze niet

vergeten na te gaan of de info die ze gebruiken wetenschappelijk juist en betrouwbaar is. En mogen ze zich niet laten verleiden tot plagiaat. Het is niet omdat informatie makkelijk toegankelijk is en 'cut & paste' snel gedaan is, dat je je referentiebronnen niet moet vermelden.

Hoe staat de student anno 2011 tegenover de bibliotheek?
Voor de student wordt de elektronische informatie steeds belangrijker. Maar dit betekent niet dat de bibliotheek geen betekenis meer voor hen heeft. Integendeel. Het is een plaats waar hij relatief veel tijd doorbrengt. Sinds een paar jaren spelen wij hierop in door de bibliotheek meer als een leercentrum in te richten. Het is een studielandschap geworden waar de student centraal staat. Vroeger was het de collectie en de onderzoeker die centraal stonden.

Wat betekent dit concreet?
De bibliotheek evolueert steeds meer naar een professioneel studielandschap. Je ziet minder boekenrekken maar meer ruimtes waar studenten kunnen studeren. De kerncollectie van boeken blijft aanwezig. Maar we besteden meer aandacht aan het aspect van 'samen werken en samen studeren'. Groepswerk wordt steeds belangrijker. In de bibliotheek kunnen ze ook over apparatuur zoals een PC of white board beschikken. Je kunt hun interactieve manier van werken best vergelijken met die van een bedrijf.

Is deze evolutie naar leercentra voor de verschillende faculteiten van toepassing?
Binnen de biomedische wetenschappen en de wetenschap en technologie tekent de evolutie zich scherper af. Daar passen ze het concept van leercentrum voor 100% toe. In de humane wetenschappen is er besloten om onze bestaande bibliotheken te bewaren en daarnaast een nieuw leercentrum te creëren. In onze campus in Kortrijk zijn we de bestaande bibliotheken geleidelijk aan het omvormen tot leercentra.

Hoe past Limo binnen deze leercentra of studielandschappen?
De manier van studeren is duidelijk veranderd. Vroeger was studeren meer een individuele aangelegenheid. In deze tijd van social networking nemen studenten steeds meer het initiatief om aan groepswerk te doen. Ze wisselen spontaan informatie uit. Hierdoor wordt hun spectrum breder. Deze bredere kijk zie je trouwens mooi gereflecteerd in de integrale aanpak van Limo.

Wat betekent LIBIS voor de universiteitsbibliotheek?
Dankzij de expertise van het LIBIS team kunnen wij onze gebruikers innovatieve informatie oplossingen aanbieden. Wij zorgen voor de inhoud. LIBIS voor de koppeling aan de meest geavanceerde technologieën. Dit maakt dat ons huwelijk werkt. Maar LIBIS is ook een samenwerkingsverband met een duidelijke meerwaarde. Zoals bv. het delen van de kosten voor de nieuwste software.

Hoe ziet u de gebruiker en de bibliotheek verder evolueren?
De trend die we vandaag vaststellen bij onze onderzoekers binnen de bio-medische wetenschappen en wetenschap en technologie, zal zich verder aftekenen ook binnen de humane wetenschappen. Bibliotheken zullen steeds meer de rol van leercentrum gaan vervullen. Je ziet dit fenomeen ook bij openbare bibliotheken. Het zijn niet langer plekken waar je naartoe gaat om boeken te lenen of te lezen. Het worden ontmoetings- en vormingscentra. Plaatsen waar je naartoe kunt voor culturele en entertainment activiteiten.

In welke mate kan Limo de nood aan steeds meer 'local & global content' van de gebruiker invullen?
Wij beschikken over onze eigen lokale informatie. Deze is eigendom van de universiteit. Daarnaast stellen we global content via onze abonnementen ter beschikking. Dit globale aanbod zouden we inderdaad verder kunnen uitbreiden door via een Google-achtig zoeksysteem

'Onze samenwerking is een huwelijk dat werkt.'

betrouwbare bronnen te raadplegen. Hieruit relevante info te halen, te indexeren en op te slaan. Dit zijn mogelijkheden die Limo ons biedt. Onze taak zal erin blijven bestaan erop toe te zien dat het niet enkel toegang tot meer info wordt. Maar vooral toegang tot meer betrouwbare wetenschappelijke info.

Hoe kunnen LIBIS en Limo passende antwoorden blijven bieden aan de generatie van morgen?
We zullen op een verstandige manier moeten blijven vooruitkijken zodat we kunnen blijven inspelen op de noden van onze gebruikers. Vaak zijn die ons voor. Daarom is het zo essentieel dat we ons oor te luister leggen bij onze studenten. Maar ook bij die jongeren die pas binnen een paar jaar aan onze universiteit zullen studeren. Hoe gaan zij om met social networking? Hoe kunnen we hen user-generated content laten creëren?

Welke vorm zou die user-generated content kunnen aannemen?
Ik geef een voorbeeld. We zouden ons kunstpatrimonium ter beschikking kunnen stellen en de studenten vragen deze te beschrijven en er opmerkingen rond te geven. Zo zouden we rond dat patrimonium een eigen Wikipedia kunnen creëren. Het is toekomstmuziek. Maar misschien staat het wel dichter bij ons dan we vandaag denken. ■

Apple's iPad: de leisteen van de 21ste eeuw?

In de zomer van 2010 lanceerde Apple de iPad, een gebruiksvriendelijk toestel dat inspeelt op de noden van de mobiele gebruiker van vandaag. Want terwijl je onderweg bent, kun je allerlei media en informatie blijven volgen. Je krant, lievelingsboeken en magazines in digitale vorm lezen. Of één van 185.000 apps via het touchscreen raadplegen.

Qua functionaliteiten is dat niet mis. Komt er nog bij dat Apple staat voor mooi design. Dit maakt dat de iPad voor velen een hebbeding is. Een hip toestel waar men graag gezien mee wordt.

Maar de essentie van dit apparaat gaat volgens ons verder. Apple heeft duidelijk begrepen dat de traditionele print media meer en meer vervangen zullen worden door digitale media. En dat de mobiele gebruiker -waar hij zich ook bevindt- deze digitale informatie wilt kunnen raadplegen. Hij wil -zou je kunnen zeggen- de wereld binnen handbereik hebben. Met de iPad wordt dit mogelijk.

Reden genoeg om aan te nemen dat de iPad geen eendagsvlinder is. Maar een nieuw onmisbaar informatieplatform. Nu de iPad2 in de winkel ligt, stelden we aan een aantal mensen de vraag of deze hightech tablet iets voor hen betekent of zou kunnen betekenen.

Jan De Maeyer (directeur KADOC)
'Ik heb hem nog niet in handen gehad. Ik houd het voorlopig met m'n PDA. Ik heb nog niet ontdekt dat de iPad me meer kan bieden dan een PDA. Ik verkies één instrument waarmee ik alles kan doen. We moeten opletten dat we binnenkort geen koffer nodig hebben voor al onze technologische apparatuur en gadgets.'

Luc Schokkaert (Lias coördinator)
'Ik stel me toch wat vragen over de snelheid waarmee de nieuwe versies van dit soort apparatuur elkaar opvolgen. Welk effect zal dit hebben op de beheersbaarheid van al de producten die ze gaan voortbrengen?'

Marilyn De Boever (leerling 4de studiejaar)
'Ik vind de iPad toffer dan m'n Nintendo. De spelletjes zijn leuker, het formaat is groter. En... ik kan TV kijken terwijl m'n ouders naar het nieuws kijken. Ik kan er ook mee Googlen voor m'n huiswerk. En het ligt zo lekker in de zetel.'

Filip Neesen (senior library assistant)
'Ik heb er nog niet mee gewerkt. Maar het lijkt me een nuttig middel om up to date te blijven. En bovendien een handig formaat dat je overal kunt meenemen.'

Dirk Aerts (hoofd centrale bibliotheek)
'Zelf heb ik geen iPad. Maar ik zou de idee wel leuk vinden dat je via dit apparaat boeken zou kunnen reserveren en je uitleengegevens zou kunnen beheren. Het bibliotheeksysteem via een Apps downloaden, dat moet technisch mogelijk zijn. En biedt zeker toekomstmogelijkheden.'

Stefanie De Cock (voorzitter, werkgroep 'eindgebruiker')
'Ik zou deze heel graag kopen. Ik wacht nog even af tot we de gadget fase voorbij zijn. En er meer applicaties voorhanden zijn. Ik kijk uit naar de verdere ontwikkelingen. Zoals een applicatie om via je iPad de catalogus te raadplegen. Deze tablet zal volgens mij een grotere impact hebben dan we vandaag denken.'

Brecht Dries (student Industrieel Ingenieur)
'Het is een handig ding om je krant en je mails te lezen. Zeker als je veel onderweg bent. Het zit ook logisch in elkaar. Wel jammer dat het voor een student als ik nogal duur is.'

Luc Lannoy (team leader Metadata, universiteitsbibliotheek K.U.Leuven)
'Ik heb zelf geen iPad en ben niet meteen van plan er één aan te schaffen. Ik ken het 'medium' eigenlijk alleen van -veelal met de nodige publicitaire bombarie- horen zeggen. En over zaken die ik niet of zeer onvoldoende ken of waar ik weinig of geen ervaring mee heb, heb ik niet echt een mening, want deze kan nooit onderbouwd zijn. En als ze dan toch op één of andere manier de kop lijkt op te steken, houd ik ze voor mezelf. Tot de tijd rijp is...'

Mehmet Celik (LIBIS medewerker)
'Voor mij is de iPad het concept van de toekomst. Je kunt het apparaat makkelijk met je meenemen. Dat is bijzonder handig als je op andere plekken dan je kantoor wilt werken. Want waar je ook bent, je kunt deze tablet als een agenda of notebook gebruiken. En op vele plaatsen kun je er het internet mee raadplegen. Maar de iPad is ook geschikt om je te ontspannen. Je kunt er tv mee kijken of afbeeldingen op je muur of andere vlakken mee projecteren. En niet te vergeten, je kunt er je vrienden op Facebook mee bereiken.'

Mel Collier (hoofdbibliothecaris van de Universiteitsbibliotheek)
'Zelf heb ik geen iPad. Maar het ligt voor de hand dat onze bibliotheeksystemen beschikbaar moeten zijn via social networking en mobiele systemen. Content moet daar zijn waar de gebruiker is.'

Aangename

Hebt u al kennisgemaakt met onze account managers? We stellen hen in deze rubriek aan u voor. Zowel hun professionele visie als hun meest bijzondere reiservaring delen ze graag met u.

Vragen

1. Omschrijf je rol als account manager in 3 kernwoorden.
2. Je favoriete boek?
3. Wat wil je de komende maanden realiseren?
4. Je favoriete bezigheid?
5. Jouw meest bijzondere reiservaring?
6. Wat motiveert je?
7. Bach of Red Hot Chilli Peppers?
8. Jouw motto?

GIJS NOELS

1. **Luisteren – Informeren – Kanaliseren**
   Je bent de 'overbrugging' tussen de bibliotheken en de technische experts van LIBIS. Enerzijds moet je heel aandachtig luisteren zodat je de vragen goed kunt kanaliseren. Anderzijds moet je de klant op een duidelijke en heldere manier informeren.
2. **De welwillenden**
   Dit boek van Jonathan Littell kan me erg boeien. Het is goed geschreven maar het toont ook aan dat je een verhaal vanuit verschillende invalshoeken kunt bekijken.
3. **De LIBISnet cultuur**
   Ik wil m'n kennis verder verdiepen en me de cultuur van LIBISnet eigen maken.
4. **Genieten**
   Gewoon van het leven genieten...
5. **Corsica**
   En meer bepaald de GR20 van Corsica. Dit is een lange afstands wandelpad van 180 kilometer. Eén van de meest beroemde meerdaagse wandelingen ter wereld. Een echte aanrader.
6. **Met een jeudige naïviteit de toekomst in**
   De bibliotheeksector staat voor allerlei uitdagingen. Het beloven boeiende tijden te worden. Ik ga ze graag tegemoet met een dosis jeugdige naïviteit.
7. **Geen vakjesdenker**
   Voor mij kunnen beiden. Wat goed is, is goed. In welk vakje het ook thuishoort.
8. **Jezelf zijn**
   Wees jezelf en laat iedereen zichzelf zijn.

kennismaking

BART PEETERS

1. **Aanspreekpunt – Juiste informatie – Eerlijk**
   Je bent het aanspreekpunt van de klant. Het vertrouwde gezicht waar hij terecht kan voor allerlei vragen. Het is onze taak om juiste en eerlijke informatie te geven.
2. **Lord of the Rings**
   Dat boek heb ik in één ruk uitgelezen. Ook 'Dolfje Weerwolfje' staat in m'n top tien van de boeken die ik 's avonds voorlees.
3. **Software én een verre reis**
   Ik ga me verder verdiepen in enkele nieuwe software applicaties. En dan is er deze zomer onze reis naar natuurparken in Noord-West Amerika. Een reis die mogelijk wordt door m'n 'smoorgeld'. Het resultaat van 3.5 jaar niet meer roken.
4. **Genieten**
   Met m'n gezin van de kleine dingen genieten. Ook humor behoort tot m'n favoriete bezigheid.
5. **Beirut**
   Een fascinerende stad. Het ene moment waan je je in Parijs. Het volgende moment zie je Syrische militaire eenheden op de straathoek.
6. **Leren**
   Ik houd ervan nieuwe dingen te leren. Zoals de laatste technologische evoluties.
7. **Samen met m'n zoon drummen**
   Er zijn vele genres waarvan ik houd. Drummen met onze oudste zoon op muziek van de Peppers weet ik ook wel te smaken.
8. **Sta open**
   Stel jezelf voortdurend in vraag. Sta open voor nieuwe en andere ideeën.

SAM ALLOING

1. **Tussenpersoon – Aanspreekpunt – Samen oplossingen uitwerken**
   Als account manager ben je niet alleen een aanspreekpunt. Je zorgt er ook voor dat de vragen van de klant bij de juiste persoon terechtkomen en dat de juiste, duurzame oplossingen zowel geformuleerd als geïmplementeerd worden.
2. **Lucene in action**
   Ik lees vooral vakliteratuur. M'n laatste boek was 'Lucene in action'. Het gaat over zoeksoftware die in vele applicaties gebruikt wordt. Bijzonder interessant.
3. **Lias**
   Ik wil graag meehelpen aan het verder uitbouwen van Lias. Ik zie het als een uitdaging ervoor te zorgen dat Lias niet enkel als een systeem voor specialisten gezien wordt. Maar ook door niet-specialisten gebruikt en gewaardeerd wordt.
4. **Lezen**
   In m'n vrije tijd wil ik zoveel mogelijk lezen. Er verschijnt zoveel dat ik nog heel wat werk voor de boeg heb.
5. **Efeze**
   Een reis naar Efeze. Dit is een gebied in Turkije waar vele interessante opgravingen uit de Griekse oudheid gedaan werden. Het is een bijzondere ervaring om als archeoloog tussen die eeuwenoude gebouwen te wandelen.
6. **Samenwerken**
   Ik kan echt voldoening scheppen om met andere gemotiveerde mensen aan interessante projecten samen te werken.
7. **Beide kunnen!**
   Ik weet beide te appreciëren. Er zijn heel wat genres die me aanspreken.
8. **Keep it simple.**
   Vaak zie je dat zaken ingewikkeld worden voorgesteld. Ik zie het als een verdienste complexe materie te vereenvoudigen. Eenvoud is kunst.

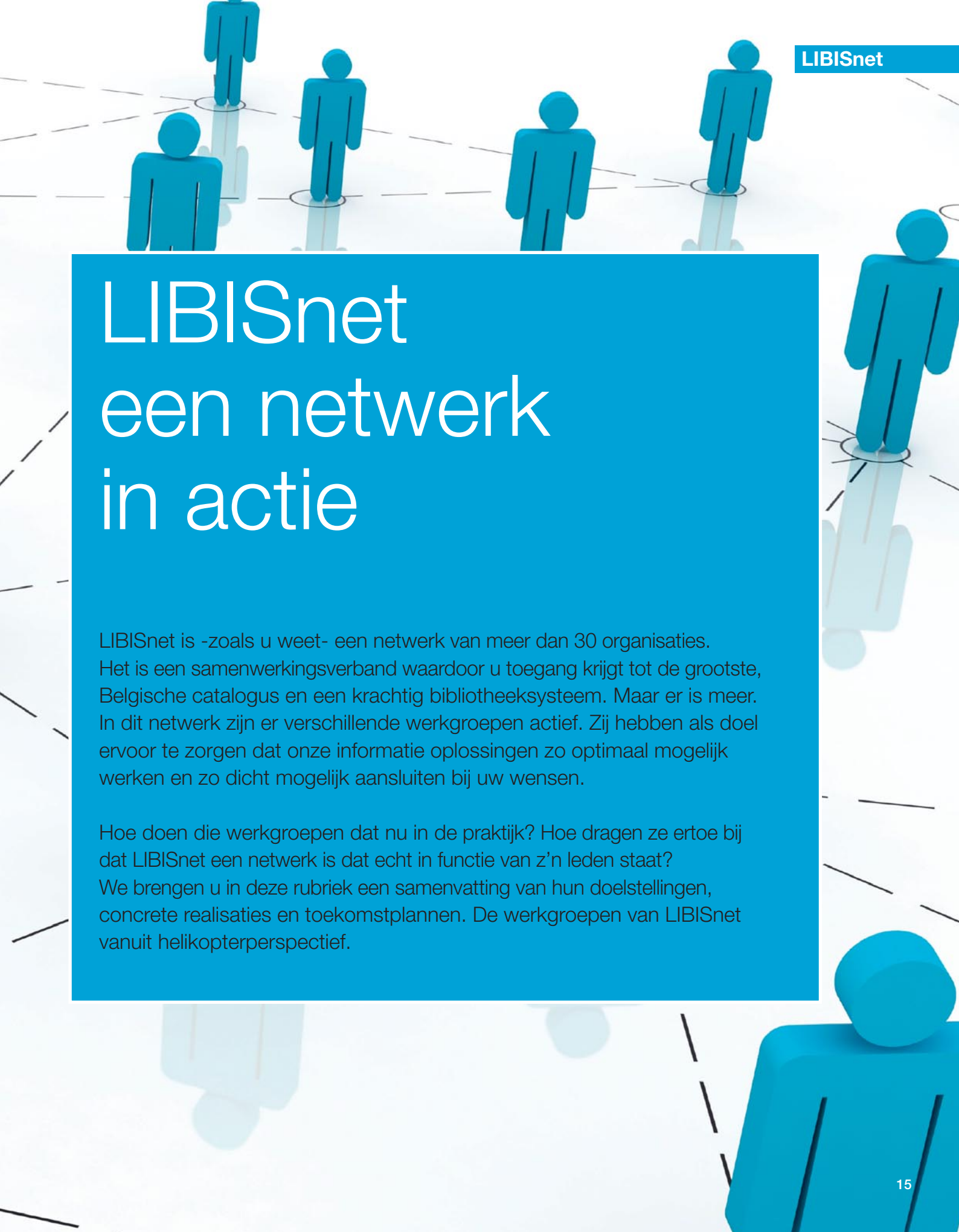

LIBISnet een netwerk in actie

LIBISnet is -zoals u weet- een netwerk van meer dan 30 organisaties. Het is een samenwerkingsverband waardoor u toegang krijgt tot de grootste, Belgische catalogus en een krachtig bibliotheeksysteem. Maar er is meer. In dit netwerk zijn er verschillende werkgroepen actief. Zij hebben als doel ervoor te zorgen dat onze informatie oplossingen zo optimaal mogelijk werken en zo dicht mogelijk aansluiten bij uw wensen.

Hoe doen die werkgroepen dat nu in de praktijk? Hoe dragen ze ertoe bij dat LIBISnet een netwerk is dat echt in functie van z'n leden staat?
We brengen u in deze rubriek een samenvatting van hun doelstellingen, concrete realisaties en toekomstplannen. De werkgroepen van LIBISnet vanuit helikopterperspectief.

WERKGROEP PERIODIEKEN

'Wij werken verder aan een sterke, gestroomlijnde integratie van onze tijdschriftenmodule binnen een geïntegreerd bibliotheeksysteem.'

VOORZITTER
Filip Neesen, senior library assistant K.U.Leuven

DOEL

- Ondersteuning bieden aan de bibliotheekmedewerkers die werken met de module 'tijdschrijften'
- De administratie rond tijdschriften verder automatiseren

Wat houdt deze administratie concreet in?
Via deze module kun je de administratie rond tijdschriften beheren. Dit gaat van de opvolging van facturen en betalingen tot het nagaan of de tijdschriften effectief geleverd werden. En indien nodig, tot het claimen van de ontbrekende edities bij de uitgever.

PROJECTEN

- Uitwerken van een workflow voor de tijdschrift administratie binnen de mogelijkheden van het bibliotheeksysteem, Aleph
- Optimaliseren van opleidingen
- Assistentie aanbieden aan de gebruikers van de module 'tijdschriften'
- De praktische werkbaarheid van de module verder verbeteren

Wat hebben jullie als werkgroep al kunnen realiseren?
We hebben een volledige workflow kunnen uitwerken die het gebruik van die tijdschrift administratie op een overzichtelijke manier in kaart brengt. Daarnaast hebben we onze opleidingen meer kunnen toespitsen op de praktijk. Vandaag zijn de trainers mensen die zelf met het systeem werken. Dit maakt dat de opleiding erg praktijkgericht is. En dan -niet te vergeten- is er onze helpdesk. Mensen kunnen hun praktische vragen rechtstreeks aan ons stellen. Veel voorkomende vragen of nieuwe problemen zetten we op de agenda van de werkgroep.

Aan welke projecten werken jullie op dit moment?
We zijn nu bezig met een EDI koppeling tot stand te brengen tussen ons bibliotheeksysteem en het geautomatiseerde systeem van onze tijdschriftenleverancier. De bedoeling is dat vanuit dit systeem de gegevens rond claims van bepaalde tijdschriftennummers automatisch overgeladen worden naar Aleph. Dit bezorgt ons niet alleen meer actuele informatie. Het bespaart ons ook heel wat tijd. Een ander concreet project is het aanduiden van bindvoorschriften in Aleph.

Wat houdt dit project in?
Wij ontvangen tijdschriften nummer per nummer. Deze krijgen een aparte item in Aleph. Na een volledige jaargang gaan we die verschillende tijdschriften bundelen tot één volume. Die gebundelde versie moet een nieuwe item krijgen. Vroeger gebeurde dat manueel. Dankzij de nieuwe bindvoorschriften kan dit proces automatisch verlopen. Concreet betekent dit dat je aangeeft na hoeveel nummers de jaarbinding moet plaatsvinden. Op dat moment vallen de individuele itemnummers automatisch weg en houd je alleen de itemnummer van het jaarvolume over.

TOEKOMSTPLANNEN

- Integratie van elektronische tijdschriften

Wat is jullie project van de toekomst?
Op dit moment gebeurt de administratie van elektronische tijdschriften in een afzonderlijke database. In samenspraak met de werkgroep 'acquisitie' en 'catalografie' gaan we kijken hoe we ook deze administratie kunnen stroomlijnen. Samengevat kun je stellen dat wij verder blijven werken aan een sterke, gestroomlijnde integratie van onze tijdschriftenmodule binnen een geïntegreerd bibliotheeksysteem.

NETWERK EFFECT

- Uitwisselen van ervaringen
- Blik verruimen
- Samen aan tastbare verbeteringen werken

Hoe ervaar jij het netwerk van LIBISnet?
Zo'n netwerk biedt zonder meer voordelen. Hoe meer deskundigen je rond een bepaald thema verzamelt, hoe meer ervaringen je kunt delen. Ook het feit dat er verschillende soorten bibliotheken in het netwerk vertegenwoordigd zijn, maakt dat je anders -met een ruimere blik- naar bepaalde zaken gaat kijken. Deze bredere kijk helpt ons in vele gevallen om samen doordachte oplossingen te formuleren.

WERKGROEP CATALOGRAFIE & INHOUDELIJKE ONTSLUITING

'Ons uitgangspunt hierbij is de opzoek- en terugvindbaarheid centraal te stellen.'

VOORZITTER
Luc Lannoy, team leader Metadata, universiteitsbibliotheek (K.U.Leuven)

DOEL

- Bewaken van een homogene aanpak binnen het netwerk
- Inspelen op specifieke desiderata binnen het netwerk en bepaalde werkmethodes hieromtrent uitwerken
- Kwaliteitsbewaking

Wat betekent dit concreet?
Wij gaan catalografische regels, afspraken en datamodellen zo functioneel mogelijk benaderen en opvolgen. Waar nodig, gaan we deze bijsturen of verfijnen. Hierbij houden we uiteraard rekening met de internationale standaarden.

Een bibliotheek is vandaag veel meer dan een collectie 'boeken'. Ze stelt naast een waaier van papieren bronnen ook audiovisueel en elektronisch materiaal ter beschikking. Onze werkgroep gaat kijken welke best practices voor deze verschillende materialen bestaan. Ook hier gaan we erover waken dat deze op een homogene manier aangepakt worden.

Overigens is het de bedoeling dat onze werkgroep zich inhoudelijk uitspreekt over issues rond catalogusbeheer en -onderhoud. Ik denk hierbij aan globale opkuisoperaties en structurele aanpassingen in de records.

PROJECTEN

- Implementeren van transparante en eenduidige werkmethodes
- Optimaliseren van workflows
- Vereenvoudigen van beschrijvingen

Hoe gaan jullie te werk binnen de werkgroep?
Onze werkgroep heeft recent een grondige wijziging ondergaan. We hebben beslist om onze werkgroep van een 60tal mensen te reduceren tot een kleinere kern van 12. Op deze manier willen we heel gericht werken naar de toekomstige aanpak van het catalogiseren in LIBISnet. Hierbij zullen de uitgangspunten en de principes rond gezamenlijk werken aan en in een centrale catalogus steeds voorop staan.

Wat hebben jullie de voorbije jaren vooral kunnen realiseren?
Een aantal dingen hebben we kunnen vereenvoudigen. De overgang naar een nieuw bibliotheeksysteem in 2005 bood daar een prima kapstok toe. Zo leggen we zoveel mogelijk de nadruk op een gestructureerde invoer van gegevens. Vroeger gebeurde het wel eens dat bepaalde gegevens 4 tot 5 keer in een beschrijving terugkwamen. Nu streven we ernaar om de gegevens één keer op de juiste en meest functionele plaats te vermelden. We proberen bij de verwerking van gegevens ook de klemtoon te leggen op opzoekbaarheid.

Door onze workflows te optimaliseren willen we ook steeds sneller volwaardige beschrijvingen ter beschikking stellen van het netwerk. Dit kan onder meer op basis van copycat. Dit is een werktool en werkwijze waarbij we bij het catalogiseren in externe databanken zoeken en op die manier zoveel mogelijk volwaardige records kunnen binnenhalen in onze eigen databank. Wat een behoorlijke tijdswinst kan opleveren.

TOEKOMSTPLANNEN

- Integratie van de nieuwe internationale standaard RDA
- Ontwikkelen van een Vlaamse regelgeving rond catalografie
- Praktische vereenvoudiging van bepaalde catalografische regels

Welke projecten plannen jullie in de toekomst?
Ons vak is in volle evolutie. Zo is er volop sprake van RDA (Resource Description & Access), een nieuwe internationale standaard op het vlak van catalogiseren. Deze wordt in de zomer van 2011 boven de doopvont gehouden. Hier stelt zich de vraag: Hoe kunnen, zullen, moeten we deze implementeren?

Dit soort evoluties houden we nauwlettend in het oog. Zodat we onze manier van werken binnen het netwerk kunnen aligneren met die van de buitenwereld. RDA biedt trouwens een unieke kans om op Vlaams niveau een coherente aanpak rond catalogiseren tot stand te brengen.

In de toekomst willen wij de bestaande regels waar mogelijk vereenvoudigen. Er zijn immers nog steeds heel wat oubollige voorschriften. Wij zien het als onze taak om deze bij te sturen. Ons uitgangspunt hierbij is de opzoek- en terugvindbaarheid centraal te stellen. En te focussen op de essentiële beschrijvingselementen. Die ervoor zorgen dat de gebruiker op een gerichte manier terugvindt wat hij zoekt.

NETWERK EFFECT

- Optimaliseren door netwerkdenken
- Inzetten voor continue kwaliteitsverbetering
- Kritische zelfreflectie

Hoe ervaar jij het netwerk van LIBISnet?
Het principe van een netwerk is me zeer genegen. Het biedt immers heel wat voordelen. Hierin kunnen we nog verder gaan door de individuele partnerbibliotheken steeds meer te stimuleren minder vanuit hun eigen individuele situatie maar meer vanuit het netwerk te denken.

Een netwerk staat of valt met z'n kwaliteit. En daar komen consistentie en homogeniteit meer dan ooit om het hoekje kijken. Ik denk bv. aan het aantal documenten dat op dit moment meer dan één keer in het netwerk is beschreven. Hier is zeker nog ruimte voor verbetering.

En wat de regeltjes betreft: Soms doe je bepaalde handelingen al zoveel jaren dat je je niet meer afvraagt waarom je ze eigenlijk doet. Dit geldt stellig ook in de catalografie. Binnen een netwerk ga je bepaalde praktijken sneller in vraag stellen. En dat alleen al kan verfrissend werken.

WERKGROEP CIRCULATIE

'Bibliotheekgebruikers willen steeds een hoogwaardiger pakket van diensten.'

VOORZITTER
Dirk Aerts, hoofd centrale bibliotheek (K.U.Leuven)

DOEL

- Aleph's functionaliteit rond circulatie afstemmen op de wensen van de verschillende bibliotheken van het netwerk
- Diversiteit van deze individuele noden respecteren

Wat betekent dit concreet?
Er zijn nogal wat verschillen tussen de bibliotheken van ons netwerk. Zo kunnen de uitleentermijnen of de diensten naar de gebruiker toe variëren. De diensten van de bibliotheek van het Vlaamse Parlement t.a.v. de parlementariërs zullen bv. anders zijn dan die van een universiteitsbibliotheek t.a.v. haar studenten. In vele gevallen biedt Aleph een antwoord op deze individuele toepassingen. Soms gebeurt het dat er geen standaard oplossing voorhanden is. Op dat moment treedt onze werkgroep in actie.

PROJECTEN

- Automatische transfer van data bij de administratieve inschrijving van een student naar het bibliotheeksysteem van de associatie
- Reserveren van boeken in de toekomst

Wat hebben jullie de voorbije jaren zoal kunnen realiseren?
Binnen de Associatie K.U.Leuven is het de bedoeling dat de leden van een bepaalde instelling gratis toegang krijgen tot de andere instellingen binnen de associatie. Voor een student van de Katholieke Hogeschool Gent betekent dit dat hij ook de catalogi van de universiteit in Leuven kan raadplegen. Via Aleph is het nu mogelijk om dit te automatiseren. Op het moment dat deze student zich inschrijft in Gent, zal z'n inschrijving automatisch overgeladen worden naar het bibliotheeksysteem van de hele associatie. En zal hij ook in onze bibliotheek in Leuven als een erkend gebruiker herkend worden.

We zijn nu een nieuwe functionaliteit aan het testen. Deze maakt het mogelijk dat de gebruiker een boek in de toekomst kan reserveren. Vooraleer we live gaan, testen we dit eerst uit in onze trainingsmodule. Op die manier hebben we de kans om bepaalde onvolkomenheden nog tijdig recht te zetten.

TOEKOMSTPLANNEN

- Invoeren van Aleph's module 'photocopy request'
- Functionaliteiten van Aleph zo maximaal mogelijk benutten
- Kennis rond Aleph op peil houden

Welke projecten willen jullie in de toekomst realiseren?
Bibliotheekgebruikers willen steeds een hoogwaardiger pakket van diensten. Zoals bv. het elektronisch aanvragen van fotokopieën van artikels of hoofdstukken uit een boek. Dit is perfect mogelijk via de Aleph module 'photcopy request'. Het komt er op aan deze module in de toekomst te activeren en aan te passen waar nodig.

Zo zijn er nog een aantal functionaliteiten die we meer kunnen benutten. Ik denk bv. aan het uitlenen van apparatuur zoals beamers of diaprojectoren. De registratie van dit soort materiaal is mogelijk via Aleph. En zo zijn er nog een aantal andere services

die met Aleph kunnen geautomatiseerd worden. Een voorbeeld hiervan is het automatisch activeren van manings- of rappelbrieven naar de gebruiker.

Een andere belangrijke taak van onze werkgroep is ervoor te zorgen dat de kennis rond Aleph op peil blijft. Hier willen we in de toekomst nog meer werk van maken. Door systematisch de best practices met elkaar te delen. Dit helpt de bibliotheken het potentieel van Aleph zo maximaal mogelijk te benutten.

NETWERK EFFECT

- Efficiëntie
- Kennis delen

Hoe ervaar jij het netwerk van LIBISnet?
Een duidelijk voorbeeld van de kracht van het netwerk vind ik het gegeven dat je gebruikers automatisch kunt opladen binnen het hele netwerk. Dat je hen zo toegang kunt geven tot elkaars bibliotheken en tegelijkertijd toch de eigenheid van elke bibliotheek kunt behouden. Plus dat je dankzij dit netwerk elkaars collectie kunt gebruiken.

Hoe groter het netwerk wordt, hoe diverser de partners worden. Deze evolutie stelt ook grotere eisen. De noden van een universitaire bibliotheek zijn bv. verschillend van de noden van een bibliotheek voor een lerarenopleiding. Het blijft een uitdaging aan de noden van deze verschillende groepen te voldoen. Dit is precies de doelstelling van LIBISnet. Steeds nieuwe oplossingen formuleren zodat we als netwerk blijven vooruitgaan.

WERKGROEP EINDGEBRUIKER

'We vinden het belangrijk aanwezig te zijn daar waar de moderne gebruiker zich bevindt.'

VOORZITTER
Stefanie Decock

DOEL

- De behoeften van de eindgebruiker in kaart brengen
- De vraag van de eindgebruiker afstemmen op de mogelijkheden van OPAC

Wat betekent dit concreet?
De voorbije jaren is de eindgebruiker ontzettend geëvolueerd. Web 2.0 speelt hierin een belangrijke rol. Door de vele technologische mogelijkheden is hij veeleisender geworden. Hij wil niet alleen meer informatie. Hij wil deze ook sneller. En op een heldere, visuele manier voorgesteld hebben. Droge lijsten met boektitels zijn niet meer voldoende.

Via onze werkgroep proberen wij in te spelen op deze evolutie. We vinden het belangrijk aanwezig te zijn daar waar de moderne gebruiker zich bevindt. Vandaag zien we al een aantal bibliotheken die een Facebook pagina hebben en van daaruit een link naar hun catalogus aanbieden.

PROJECTEN

- Vereenvoudigen van resultatenlijst
- Boeken via cover visualiseren in OPAC
- Google-gadget ontwikkelen die link naar LIBIS catalogus maakt

Wat hebben jullie de voorbije jaren zoal kunnen realiseren?
De laatste jaren hebben wij vooral werk gemaakt om het zoeksysteem te vereenvoudigen. Je kunt nu makkelijker filteren. De resultatenlijst is overzichtelijker geworden. De gebruiker ziet nu meteen of een boek beschikbaar is of niet. Een belangrijk aandachtspunt in onze werkgroep was de visualisering van informatie.

Zowel de lay-out als het gebruik van foto's, icoontjes en symbolen helpen de gebruiker sneller te navigeren. Ook de termen in het systeem zijn aangepast. Recent hebben we de boekcover in het systeem geïnstalleerd. De gebruiker krijgt nu tijdens het zoeken de cover van het boek te zien en kan ook via de vele sociale bookmarks de titelbeschrijving kopiëren naar waar hij die wil.

Onlangs hebben we een Google gadget voor onze catalogus ontwikkeld. Dit is een applicatie waardoor andere organisaties een link kunnen maken naar onze catalogus. Het voordeel van deze gadget is dat je die kunt plaatsen op een andere site of on-line medium en op die manier mensen kunt laten doorklikken naar onze catalogus. Een gadget is visueel veel sterker dan een link. Hij trekt veel meer de aandacht.

TOEKOMSTPLANNEN

- Het nieuwe zoeksysteem Limo aanpassen aan de noden van de eindgebruiker
- Kritisch blijven nagaan of nieuwe systemen in tune blijven met de eindgebruiker

Welke projecten willen jullie in de toekomst realiseren?
In onze huidige catalogus is er op dit moment een testmodule. We kunnen m.a.w. op een vlotte manier van de oude naar de nieuwe catalogus switchen. Hierdoor krijgen we al voeling met Limo. We zien hoe een zoekopdracht loopt in dit nieuwe systeem. Het valt meteen op dat de waaier aan bronnen veel, veel uitgebreider is. Filteren en structureren van informatie zal ongetwijfeld een belangrijke uitdaging worden.

Ik voorzie dat we in de toekomst systemen constant zullen moeten blijven bijsturen in functie van wat de gebruiker wil. Hij zal verder blijven evolueren. Zo stellen we bv. vast dat hij vroeger op de bibliotheek rekende om voor hem kwalitatieve info te selecteren. Vandaag verwacht hij in de eerste plaats van die bibliotheek zoveel mogelijk info en tools zodat hij zelf die keuze kan maken.

NETWERK EFFECT

- Grotere collectie ter beschikking
- Netwerken
- Samenwerken

Hoe ervaar jij het netwerk van LIBISnet?
Het directe voordeel van het netwerk is dat je een veel grotere collectie kunt raadplegen. Door samen te werken kun je nu eenmaal veel meer dan alleen.

Ik ervaar het netwerk ook als een ondersteuning. Er is enerzijds de technische ondersteuning die LIBIS via studiedagen organiseert. Hier kom je in contact met collega's en leer je wat er in andere instellingen leeft. Het geeft je de kans om issues met elkaar te delen. Je hebt een klankbord en het gevoel dat je niet alleen staat. Via de werkgroep kun je een gezamenlijke visie bepalen en samen oplossingen formuleren en zo het systeem verbeteren. Ook dat is support die het netwerk je biedt.

Ik zie het als een uitdaging voor de verschillende werkgroepen om aandachtspunten te blijven kanaliseren en te blijven zoeken naar de grootste gemene deler. Op die manier kan het effect van het bibliotheeksysteem zo maximaal mogelijk benut worden en echte meerwaarde bieden.

DE MENS ACHTER LIBISnet

LIBISnet is de laatste jaren sterk gegroeid. Het netwerk telt ondertussen meer dan 600 geregistreerde bibliotheekmedewerkers. Wie zijn deze mensen? Wat doen ze? Wat denken ze? Wat boeit hen? Hoe komen zij aan informatie? Waar dromen ze van?

In deze rubriek vindt u antwoorden op deze vragen. In onze eerste LIBISzine steken we van wal met Sarah Ons. Zij stelt zich in het kort aan u voor en laat u meteen ook weten aan wie wij u in de volgende LIBISzine mogen voorstellen.

De mens achter SO01

Naam
Sarah Ons

M'n functie
Baliemedewerker, bibliotheek HUB (Hogeschool – Universiteit Brussel)

M'n professionele activiteit
Ik sta in voor het vlot verloop van de balietaken van onze bibliotheek. Dit houdt o.a. in het openen en sluiten van de bib. Maar vooral het begeleiden van onze studenten bij hun vragen.

M'n lievelingsboek
Ik lees heel veel boeken. Op dit moment is m'n lievelingsboek de historische thriller die ik nu aan het lezen ben: 'De Uilenmeester' van Karen Maitland. Het verhaal speelt zich af in een middeleeuws nonnenklooster. Een tijdperk dat me erg fascineert.

M'n medium bij uitstek
Ik kijk graag naar het nieuws op TV. Hiervoor probeer ik elke dag tijd te maken. Daarnaast lees ik ook kranten en tijdschriften. Maar dat is meer om me te ontspannen.

M'n stoutste droom
Ooit wil ik naar Australië. De natuurparken en de koala's; die wil ik in het echt zien!

Ik stel u voor aan
Iemand van het KADOC …

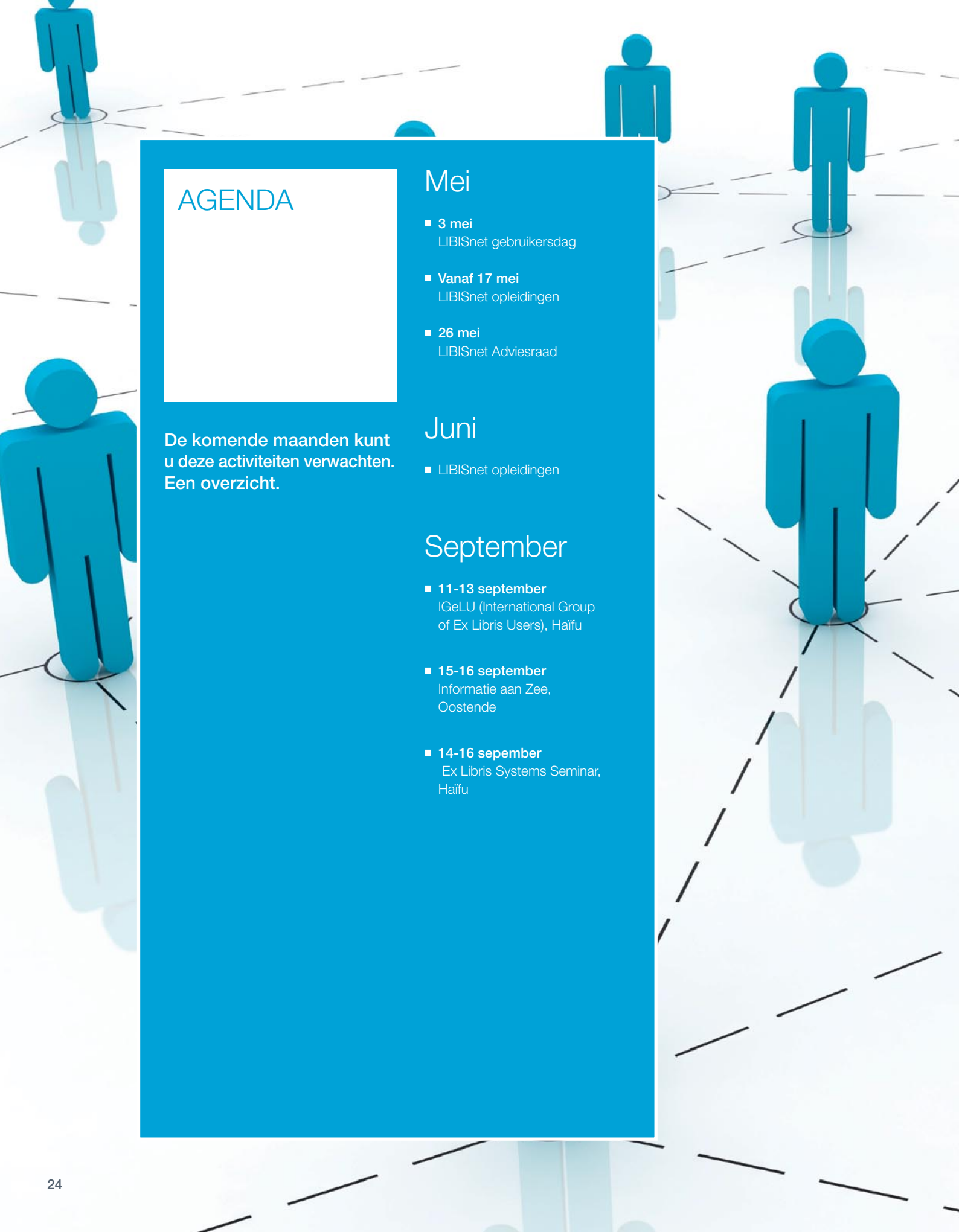

AGENDA

De komende maanden kunt u deze activiteiten verwachten. Een overzicht.

Mei

- **3 mei**
  LIBISnet gebruikersdag
- **Vanaf 17 mei**
  LIBISnet opleidingen
- **26 mei**
  LIBISnet Adviesraad

Juni

- LIBISnet opleidingen

September

- **11-13 september**
  IGeLU (International Group of Ex Libris Users), Haïfu
- **15-16 september**
  Informatie aan Zee, Oostende
- **14-16 sepember**
  Ex Libris Systems Seminar, Haïfu

LIBISzine is
een uitgave van:

LIBIS
INTO INFO

www.libis.be